

דבר אלי בתנ"כית:

תלמידי אלון מחדשים את ספר בראשית בספוקן וורד

תלמידי תיכון אלון חוו בחדשים האחרונים את התנ"ך כפי שלא חוו אותו מעולם. צוות המורים לתנ"ך באלון, במהלך של חדשנות פדגוגית, החליט ללמד את ספר בראשית באמצעות תהליך למידה משמעותית, שתוצריו הינם שירה מדוברת (ספוקן וורד) המוצגת בפני קהל.

בתהליך שנמשך 3 חודשים, קראו התלמידים את הטקסט המקראי, בחרו כל אחד נושא לחקירה פרשנית, כתבו את קטעי השירה היצירתיים והופיעו איתם בפני הכיתה.

שיאו של תהליך זה היה בערב ספוקן שבו הוצגו הקטעים בפני קהל רחב. השירה שכתבו התלמידים חיברה בין המילים הקדומות של התנ"ך, הנושאים העולים בבראשית, לעולמם של התלמידים עצמם: הם חיברו את הבריאה לעולם הפיזיקה, את קין והבל לביקורת המוסר, הם דיברו אל אלוהים בגובה העיניים וסיפרו לו על הרגעים הקשים בחייהם, הם דיברו על מעמד האישה דרך סיפורם של אדם וחוה ועל העיוותים בחברה דרך ברית המילה. הם לקחו טקסט מהאלף הראשון לפני הספירה והביאו אותו הישר לכאן, לרמת השרון ב-2018.

על תהליך העבודה שקדם לערב מספרת דר' עליזה פרנקל, רכזת לימודי תנ"ך באלון: במשך שלושה חודשים המרנו ההכתבות לסדנאות לכתיבה יוצרת, מחברות המרנו לדפי סקיצות ואת שולחן המורה הפכנו לבמה מאולתרת. בהתחלה התלמידים לא הבינו מה אנחנו רוצים מהם. אבל לאט לאט החלו קטעים להציף את המגירות שלנו. קטעים חכמים וקטעים מרגשים, קטעים שגרמו לנו להתפקע מצחוק וקטעים שסחפו אותנו לתוך עולם אסוציאציות מוטרף. חלק מהתלמידים כתבו שירה מינימליסטית ורגישה, מונולוגים תיאטראליים וקטעי ראפ אקזיסטנציאליים. באחת הכיתות כתבו בלדה בסגנון הרומאנסה ובכיתה שניה כתבו מחזה קטן.

פתאום הטקסט התנ"כי הפך להיות לא רק בסיס לשיחות על אמונה מול תיאוריה ביקורתית. לא רק השוואות בין ימי הממלכה לבין הפוליטיקה היום. שיחות הפכו להיות על חיי התלמידות. על רגשות, על מקובלים ולא מקובלים, על אהבה ראשונה ועל אכזבות. פגשנו לא רק את יכולת הדיבור והכתיבה של התלמידים שלנו אלא גם את ההתגברות על הפחד שלהם, את הכנות ואת ההומור הפרוע שלהם.

מספרת אחת התלמידות שהשתתפה בערב ספוקן: העבודה בחודשים הללו לא תמיד הייתה קלה. לא כל התלמידים הרגישו בנוח לכתוב קטעים "יצירתיים". לפעמים התהליך עורר התנגדות ואף כעס, שכן לא קל לתת ביטוי אישי, לפעמים קל יותר לכתוב מבחן. אבל דווקא המקום הזה, חוסר היכולת לשלוט במילים חידד אצלנו את הסיבה למה אנחנו לומדים תנ"ך. התנ"ך הוא הבסיס לשפה שלנו, לתרבות שלנו. כל מי שרוצה לבטא את עצמו, לדבר את עצמו, לכתוב על מה שמעיק עליו או מה שמבקש לפרוץ ממנו, חייב להכיר את התשתית הזאת.

ומסכם יותם שבח, מורה לתנ"ך ממובילי הפרויקט: לא רק מבחינת אוצר המילים התנ"ך הוא התשתית שלנו, גם הסיפורים שבו, האירועים שמתרחשים בו, הם האירועים המכוננים של החברה שלנו. הם קמאיים, ראשוניים, הם השפה שלנו לתאר את מה שמתרחש אצלנו בחיים.